

Olsztyn, 28 listopada 2025 r.

WK-III.431.2.10.2025

Szanowna Pani
Mirosława Romatowska
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Starych Juchach
ul. Ełcka 17
19-330 Stare Juchy

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach**, ul. Ełcka 17, 19-330 Stare Juchy (REGON: 519469436; NIP: 848-16-80-141).

W okresie objętym kontrolą wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach nadzorowała **Pani Mirosława Romatowska**, która od 1 stycznia 2017 roku pełni funkcję Kierownika Ośrodka.

(dowód: akta kontroli: 6.18)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

- **Paulina Sigiel** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Kontroli Świadczeń w Delegaturze Urzędu w Ełku ;
- legitymacja służbowa nr 1/2025 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 4 października 2025 roku nr WK-I.0030.901.2025 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Gminy w Starych Juchach.

(dowód: akta kontroli: 4)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 20 października 2025 roku do 31 października 2025 roku. Odnotowana została pod pozycją 2/2025 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach.

(dowód: akta kontroli: 6.1-6.2)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w Delegaturze Urzędu w Ełku, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia

materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowanie ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie którego okazano legitymację służbową kontrolera. Poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została spotkaniem, w czasie której kontroler przekazał wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformował o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy WK-III.431.2.10.2025.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2023/2024 (od 1 października 2023 roku do 30 września 2024 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224 ze zm.) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2025 r., poz. 438 ze zm.) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy w Starych Juchach w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za kwartał IV 2023 roku oraz kwartał I, II i III 2024 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2023/2024 (od 1 października 2023 roku do 30 września 2024 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **104 300,00 zł (247 świadczeń)**.
2. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2023/2024 (od 1 października 2023 roku do 30 września 2024 roku) wyniosły **12 060,45 zł**, co stanowiło **11,56 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.

3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2024 roku – wyniosło **1 511 182,33 zł**.
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowił:
 - **2 907,57 zł** - w IV kwartale 2023 r.,
 - **9 152,88 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2024 r.
5. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów.

Organ właściwy- tj. Wójt Gminy Stare Juchy - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych w: IV kwartale 2023 roku oraz w okresie od I-III kwartał 2024 roku przeznaczył 46 960,99 zł.

(dowód: akta kontroli: 6.8)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Stare Juchy liczy około 3.302 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Wójt Gminy Stare Juchy. Zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach.

Czynności kontrolne wykazały, że powyższe zadania realizowane były zgodnie z art. 8a, 8b i 8c oraz zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W jednostce kontrolowanej decyzje z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Wójta Gminy Stare Juchy. Ustalono, że zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie obowiązujących przepisów prawnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach wykonywał swoją działalność na podstawie Uchwały Nr XIII.71.2025 Rady Gminy W Starych Juchach z dnia 3 marca 2025 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach. Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki kontrolowanej stanowił m.in. w § 3 pkt 4 odnośnik 3, że „Ośrodek realizuje zlecone gminie wynikające z innych ustaw, w szczególności z ustawy z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów.”

(dowód: akta kontroli: 6.12, 6.16)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach wprowadzony Zarządzeniem 4.2024 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach

z dnia 11 lipca 2024 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach. Po dokonanej analizie dokumentów kontroler stwierdził, że obowiązujący regulamin organizacyjny był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 6.15)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizowane były przez jednego pracownika: starszego inspektora. Pracownik podlegał bezpośrednio pod Kierownika Ośrodka.

W dniu rozpoczęcia kontroli oraz w okresie objętym kontrolą pracownik zajmujący się m.in. realizacją kontrolowanych zadań posiadał aktualny zakres czynności oraz upoważnienia niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że zarówno w okresie objętym kontrolą jak i w dniu rozpoczęcia kontroli Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach realizował zadania wynikające ze Statutu oraz posiadanych upoważnień. Zadania i kompetencje Kierownika GOPS w Starych Juchach zostały określone w Statucie oraz Regulaminie Organizacyjnym jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą, pracownik realizujący kontrolowane zadania nie uczestniczył w żadnym szkoleniu.

(dowód: akta kontroli: 6.18, 6.26)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach ma swoją siedzibę przy ul. Ełckiej 17 w Starych Juchach w jednopiętrowym budynku wolnostojącym. GOPS wynajmuje – od prywatnego właściciela - pomieszczenia o ogólnej powierzchni ok 90 m². Na parterze budynku usytuowane są mieszkania do wynajęcia.

Osoba realizująca kontrolowane zadania zajmuje pokój o powierzchni ok. 15 m². Stanowisko pracy wyposażone jest w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. W pomieszczeniu do przyjmowania interesantów utworzone jest miejsce/kącik umożliwiające wypełnienie druków, przy biurku pracownika również znajduje się krzesło. Na korytarzu znajdują krzesła dla interesantów, którzy oczekują w kolejce lub chcą wypełnić wnioski.

Budynek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach posiada bariery architektoniczne. Do pomieszczenia osoby realizującej kontrolowane zadania prowadzą strome schody. Brak jest windy. W przypadku zaistnienia konieczności obsługi osoby niepełnosprawnej ruchowo, po telefonicznym uzgodnieniu, osoby te przyjmowane są w Bibliotece – Centrum Informacji i Kultury w Starych Juchach. Biblioteka znajduje się ok. 200 m od Ośrodka. W Bibliotece wybudowany został podjazd; pomieszczenie używane do obsługi osób z niepełnosprawnościami znajduje się na parterze budynku.

(dowód: akta kontroli: 6.16, 6.23)

Z informacji Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach wynika, że przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych i przyjmowanie oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych odbywa się w pomieszczeniu pracownika funduszu alimentacyjnego, gdzie zapewniona jest ochrona danych osobowych i zachowanie poufności. Pracownik merytoryczny posiada oddzielne pomieszczenie.

Teczki wierzycielek jak i teczki dłużników ułożone są alfabetycznie w segregatorach, każda opisana imieniem i nazwiskiem wierzyciela i dłużnika alimentacyjnego, okresem świadczeniowym oraz numerem nadanym według jednolitego rzeczowego wykazu akt.

Dokumentacja z danymi osobowymi umieszczona jest w szafach zamykanych na klucz w pomieszczeniach zajmowanych przez pracownika merytorycznego realizującego kontrolowane zadania. Klucze od szaf są w jednej metalowej szafie zamykanej na klucz. Na koniec pracy klucze przechowywane są w szafie zamykanej na klucz, która znajduje się u Kierownika.

(dowód: akta kontroli: 6.21; 6.27)

Kontrolerowi przekazano umowę licencyjną na oprogramowanie do obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego zawartą z Sygnity S.A. Ustalono, że pracownik merytoryczny w posługiwał się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 6.8)

Zgodnie z art. 8a, art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

W jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do następujących biur:

1. Biuro Informacji Gospodarczej Info Monitor (od 8 grudnia 2015 r.)
2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej (od 16 grudnia 2015 r.)
3. ERIF Biuro informacji Gospodarczej (od 8 grudnia 2015 r.)
4. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej (od 20 listopada 2008 r.)

Z informacji uzyskanej od Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach wynika, że do Biur Informacji Gospodarczych skierowano zaległości 67 dłużników alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 6.4)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach wynika, że w okresie objętym kontrolą, Ośrodek nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 6.24)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Stare Juchy prowadził **20 postępowań** administracyjnych w sprawach związanych z ustaleniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach prowadzono **1 postępowanie w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i żądania ich zwrotu oraz 3 postępowania uchylające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.**

W kontrolowanym okresie **nie prowadzono postępowań** administracyjnych w sprawie: odmowy prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, odroczenia terminu spłaty/rozłożenia na raty kwoty wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, umorzenia nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o umorzenie należności, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 oraz art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionych do alimentów.

Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach podejmował działania wobec **35** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **20** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Wójt Stare Juchy
- **9** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy,
- **6** dłużników alimentacyjnych, dla których nie można ustalić organu właściwego.

W okresie objętym kontrolą do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach nie wpłynął żaden wniosek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych - w trybie art. 3 ust. 1 oraz w trybie art. 3 ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 6.7, 6.9, 6.10)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolera spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach w okresie objętym kontrolą.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań.

VI. Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **13** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **10** postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **2** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji uchylającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **1** postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji o nienależnie pobranych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 7-16)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 10 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **6 dłużników**, dla których organem właściwym był Wójt Gminy Stare Juchy ;
- **4 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 17-26)

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
*Radosław Król***

Do wiadomości:

Wójt Gminy Stare Juchy – Ewa Jurkowska – Kawałko